

AZ INFORMATIKAI KÉSZSÉGEK ÉS A PISA-MÉRÉS EREDMÉNYEI KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK

Dancsó Tünde
Kodolányi János Főiskola

Kulcsszavak: IKT, PISA, mérés, értékelés, informatikai készség

Az OECD által szervezett 2006. évi nemzetközi PISA-mérésben 57 ország közel 400 ezer 15 éves diákja, köztük 4495 magyar tanuló vett részt, az opcionális IKT kérdőívet összesen 40 ország tanulói töltötték ki. A mérés háttérkérdőívében feltérképezték a tanulók informatikai képességeit is, az eredmények alapján megtudhatjuk, hogy a tanulók mióta, milyen gyakran használják az egyes programokat, mennyire magabiztosak ezek használatában. Az OECD interaktív honlapján lekérdezhető adatok segítségével a magyar tanulók kommunikációs, alkalmazói és technikai képességei jellemezhetők.

A háromévenként készített kérdőívek tartalmának és az önbevalláson alapuló eredményeknek az összehasonlításával megállapítható a változások mértéke. Az előző mérések eredményeihez képest azokon a területeken figyelhető meg pozitív változás, amelyek a tanulók hétköznapi, társas tevékenységeihez is kötődnek.

Az adatbázis objektív képet mutat arról, hogy a tanulók mely programokat használják a leggyakrabban vagy a legritkábban, mely informatikai műveletek végzése közben magabiztosak, mely eljárások végzése közben igényelnének több segítséget, illetve mely tevékenységeket nem képesek elvégezni. A 2006. évi nemzetközi mérés adatai szerint a magyar tanulók az OECD tagországok diákjaihoz képest magabiztosabbak az informatikai tevékenységek végzésében. A magyar diákok közül többen jeleztek nagyobb magabiztosságot az elektronikus kommunikációban, az alkalmazói programok többségének használatában és a technikai készségek területén is.

Az IKT kérdőív eredményei azt mutatják, hogy az informatikai műveltség fejlődésére pozitív hatással van a számítógép több éves használata, de a gyakori programhasználat nem minden esetben eredményez jobb eredményeket a műveltségi teszten. Az önértékelés és a műveltségi tesztek eredményei közötti összefüggések azt bizonyítják, hogy az informatikai műveltség a magabiztos, eredményes használat képességét jelenti, ezért a minőségi változás érdekében a tanulóknak az informatikai eszközök szélesebb körű használatára van szükség, több olyan számítástechnikai eszközt, programot kellene megismerni, amelyeknek a használatát a tanulók magabiztosan elsajátíthatják, amelyek ösztönzik az élményszerű, önálló tanulást, a gondolkodást, elősegítik az általános készségek fejlődését.

A PISA-mérés egyik üzeneteként értelmezhető, hogy a tantervek tervezésekor, a tartalmak meghatározásakor, a módszertan kidolgozásakor nem lehet figyelmen kívül hagyni a kutatási eredményeket, az adott korosztály fejlettségi szintjét. Az oktatási folyamatoknak építeniük kell azokra a tanulási és a hétköznapi élet során végzett tevékenységekre, amelyek a tanulási képességek fejlődését hatékonyan támogatják. A fejlesztések során az elméleti ismereteken túl olyan gyakorlatok végzésére van szükség, amelyek elsősorban a szoftverek önálló, hatékony, magabiztos használatára, az elektronikus kommunikációban való aktív, céltudatos, etikus részvételre, egészséges szocializációra ösztönöznek.